

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ

Δρ. Χαράλαμπος Πλατιάς
Επίκουρος Καθηγητής

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ακαδημαϊκού Έτους 2023-2024
Χειμερινό Εξάμηνο

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝ/ΜΙΟ, 13-10-2023

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- ❖ Μια ενδιαφέρουσα, αλλά δύσκολη **συγκυρία**. Σημαντικές εξελίξεις σε επίπεδο / για την ΕΕ:
 - ◆ State of the Union Address, President of the European Commission, U. von der Leyen (13-09-2023)
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_4426
 - ◆ 2024: έτος σημαντικών εξελίξεων για την ΕΕ:
 - ❖ Νέο Στρατηγικό Θεματολόγιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2024-2029.
 - ❖ Νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
 - ❖ Νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή
 - ◆ Σημαντικές οραματικές πρωτοβουλίες σε εξέλιξη.
 - ◆ Χρηματοδοτική περίοδος 2021-2027 και χρηματοδότηση των επιλογών και των πολιτικών της ΕΕ – NextGenerationEU
 - ◆ Αλληπάλληλες κρίσεις στην ΕΕ – Ενεργειακή κρίση και ενεργειακές επιλογές για την ΕΕ.
 - ◆ Συζήτηση για θεσμική αναθεώρηση / διεύρυνση;
 - ◆ Ένα εξαιρετικά δύσκολο και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- ❖ Αξία της επιστημονικής ενασχόλησης με τα ζητήματα, λόγω γενικού ενδιαφέροντος.
- ❖ Σημασία της πολιτικής και της διακυβέρνησης της ΕΕ, λόγω **εμβέλειας και επιπτώσεων**.
- ❖ **Ανάγκη κατανόησης και συζήτησης** απαιτήσεων, σημαντικών επίκαιρων εξελίξεων και τάσεων.
- ❖ **Πολυεπίπεδο ενδιαφέρον** της ενασχόλησης με το σύστημα της ΕΕ και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.
- ❖ **Επιστημονική πρόκληση** πολιτικής και διακυβέρνησης – Διεπιστημονικές απαιτήσεις και συνάντηση διαφόρων επιστημονικών πειθαρχιών και εργαλείων.
- ❖ **Πρακτικό ενδιαφέρον**, δεδομένων των μελλοντικών δυνατοτήτων και επαγγελματικών ευκαιριών που διανοίγονται.

ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- ❖ **Εισαγωγή στα ζητήματα του περιβάλλοντος και εξοικείωση με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και το ενωσιακό θεσμικό και πολιτικό σύστημα.**
- ❖ **Γνώση και κατανόηση της ιστορικής συγκρότησης, της φύσης, των θεσμικών εκφάνσεων, των χαρακτηριστικών, της οργάνωσης, των λειτουργικών στοιχείων, των διαδικασιών της ΕΕ, που συνθέτουν ένα ιδιαίτερο μόρφωμα και ένα μοναδικό σύστημα πολιτικής και διακυβέρνησης.**
- ❖ **Γενικότερη συζήτηση για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και την ΕΕ, συζήτηση επίκαιρων εξελίξεων και αναγωγή τους σε ένα συγκροτημένο πλαίσιο ανάλυσης και κατανόησης, αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων της.**

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- ❖ Μια σύνθετη προσέγγιση από τη σκοπιά της πολιτικής και της διακυβέρνησης, που φωτίζουν τις διαφορετικές πτυχές των ευρωπαϊκών προσπαθειών και της κοινής συμπόρευσης.
- ❖ Επιδιώκονται συμπληρωματικές αναγνώσεις μια ιδιαίτερης πολιτικής και πραγματικότητας.
- ❖ Ζητούμενο αποτελεί μια συστηματική εξέταση βασικών εννοιών και στοιχείων της πολιτικής και διακυβέρνησης, ενώ πραγματοποιούνται και συζητώνται αναφορές σε επίκαιρες εξελίξεις στην ΕΕ, που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.
- ❖ Παρότι στο πλαίσιο αυτό καλύπτεται ένα μεγάλο εύρος ζητημάτων, δεν επιχειρείται μια εξαντλητική ανάλυση και εμβάθυνση σε όλα τα επιμέρους πεδία και η εξέταση όλων των συναφών ζητημάτων.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (1)

- ❖ Εισαγωγή
- ❖ Ιστορική εξέλιξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και της ΕΕ
- ❖ Ιδρυτικές Συνθήκες και αναθεώρηση των Συνθηκών – Συνθήκη της Λισαβώνας (Στόχοι, αρχές, αρμοδιότητες της ΕΕ)
- ❖ Έννομη τάξη (πηγές του δικαίου της ΕΕ, υπεροχή του δικαίου, νομικές πράξεις της ΕΕ), νομοθετική διαδικασία, και εκροές στην ΕΕ
- ❖ Το ζήτημα της συμμετοχής και του δημοκρατικού ελλείματος στην ΕΕ
- ❖ Μια συνολική αποτίμηση: Φύση, χαρακτηριστικά και εξέλιξη της ΕΕ και της ολοκλήρωσης
- ❖ Ερωταπαντήσεις online

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (2)

- ❖ Θεσμική συγκρότηση και πλαίσιο της ΕΕ I: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- ❖ Θεσμική συγκρότηση και πλαίσιο της ΕΕ II: Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο της ΕΕ, το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Οικονομική & Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών
- ❖ Οικονομική και Νομισματική Ένωση
- ❖ Η Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας της ΕΕ
- ❖ Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις
- ❖ Ερωταπαντήσεις online

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

- ❖ **Επίσημος ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

<https://europa.eu/>

- ❖ **Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**

https://ec.europa.eu/info/index_el

- ❖ **Ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**

<https://www.europarl.europa.eu/portal/el>

- ❖ **Ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου / Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

<https://www.consilium.europa.eu/el/>

- ❖ **Θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/home>

- ❖ **Ειδήσεις και αναλύσεις (ενδεικτικά)**

<https://www.politico.eu/>,
<https://euobserver.com/>

<https://www.euractiv.com/>,

<https://www.euronews.com/tag/european-union>,

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΩΝ

- ❖ Η αξιολόγηση των φοιτητριών/φοιτητών πραγματοποιείται μέσω τελικής γραπτής εξέτασης.
- ❖ Η εξέταση πραγματοποιείται διαδικτυακά, μέσω της πλατφόρμας open eclass, στη βάση ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής, πολλαπλής/μοναδικής απάντησης.
- ❖ Οι φοιτήτριες και φοιτητές που συμμετέχουν στην εξέταση μπορούν να ορίσουν **ρήτρα**, που δηλώνεται στο email των διδασκόντων πριν την εξέταση.
- ❖ Ρήτρα δεν γίνεται αποδεκτή στην επαναληπτική εξέταση του Σεπτεμβρίου.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!